

skulde være for en begrænset Tid, vilde tilvejebringe en Anomali i dansk Bankvæsen, som vilde svække de andre Banker og da navnlig de mindre Banker rundt om i Provinserne. Man kunde nemlig meget godt tænke sig, at mange Mennesker i de Provinsbyer, hvor Landmandsbanken har Filialer — jeg skal her indskyde, at Landmandsbanken har 80 saadanne —, naar disse Filialer blev statsgaranteret, vilde være tilbøjelige til at trække deres Penge ud af de Banker, hvor de nu har dem staaende, og anbringe dem i Filialerne, og det vilde i Virkeligheden kun sige, at man, for at undgaa et run paa Landmandsbanken, foraaarsagede, om ikke et run, saa dog en stærk Udtrækning af Penge fra disse andre Banker, hvad der maaske vilde svække dem i saa betydelig Grad, at de ikke ved egen Hjælp kunde imødegaa de Krav, der blev stillet til dem i Retning af likvide Midler, og derfor maatte søge Hjælp hos Hovedbankerne i København eller hos Nationalbanken i et saadant Omfang, at det ogsaa vilde svække disse Banker.

Ud fra disse Betragtninger, der vel ikke alle deltes fra anden Side, men som man dog heller ikke kunde afvise, kom man ind paa Tanken om paa anden Maade at yde den fornødne Hjælp, og det, man i saa Henseende standsede ved, var at styrke Bankens finansielle Grundlag yderligere gennem en Præferenceaktiekapital, idet man dog var klar over, at denne Kapital maatte være af en saadan Størrelse, at den bød en efter menneskelig Beregning uomtvistelig Sikkerhed for Bankens fortsatte Bestaaen. En saadan Kapital, en saadan Indsats, som der her maatte være Tale om — og man var fra alle Sider enig om, at denne Præferenceaktiekapital ikke, naar den ikke kombineredes helt eller delvis med Statsgaranti, kunde sættes til mindre end 100 Mill. Kr. —, kunde Nationalbanken selvsagt ikke alene præstere, men Staten maatte tage sin Del. Men desuden maatte man fra Regeringens Side anse det for i høj Grad ønskeligt, om private Institutioner, der nød særlig Tillid og Anerkendelse i Ind- og Udland, ved deres Navne og pekuniære Ofre gav Udtryk for den Tillid til Bankens Levedygtighed, som det ikke var lykkedes at tilvejebringe ved den i Juli Maaned foretagne Hjælpeaktion. Saadanne Institutioner fandt man i Østasiatisk Kompagni og Store Nordiske, og jeg ønsker gerne her at udtale, at den storstilede Hjælp, som Østasiatisk Kompagnis administrerende Direk-

tør, Etatsraad H. N. Andersen, og Direktionen og Bestyrelsen for Store Nordiske har ydet til Sagens Gennemførelse ved at give Tilsagn om tilsammen at tegne 25 Millioner, og den Samfundsfølelse, dette er Udtryk for, fortjener den største Tak og Paaskønnelse fra alle Sider.

Men samtidig med, at man skaffede Landmandsbanken denne nye Kapital, som jo imidlertid ikke kunde endeligt sikres, forinden Rigsdagens Godkendelse af Statens Tilsagn forelaa — og Statens Deltagelse var naturligvis en Forudsætning for Institutionernes Tilsagn —, maatte Spørgsmaalet om Muligheden af at holde Landmandsbanken aaben, indtil Rigsdagens Godkendelse kunde foreligge, og indtil en Generalforsamling i Landmandsbanken havde vedtaget de i Anledning af Rekonstruktionen fornødne Statutændringer, nødvendigvis melde sig. Der var under Forhandlingerne Enighed om, at den Lukning af Landmandsbanken, selv om det var en midlertidig Lukning, der kun skulde strække sig over nogle faa Dage, kunde blive skæbnesvanger for Landmandsbankens fortsatte Bestaaen eller maaske rettere dens Genopstandelse i rekonstrueret Form, men paa den anden Side var man ogsaa klar over, at Sindene nu var saa stærkt opskræmt, at et run paa Banken ikke var udelukket i de Dage, der nødvendigvis maatte gaa, inden Rigsdagens Vedtagelse forelaa. Man besluttede under Hensyn hertil at gaa en Mellemvej ved at begrænse Udbetalingerne, saaledes som det ogsaa blev meddelt i Communiqué'et, til 1000 Kr. for hver enkelt Konto, indtil Rigsdagens Godkendelse kunde foreligge.

Endvidere var man forberedt paa, at indtil hele denne Ordning var endeligt bragt til Veje, altsaa indtil ikke alene Rigsdagen havde vedtaget den, men ogsaa Generalforsamlingen havde vedtaget de nye Statutter, vilde der efter al Sandsynlighed blive stillet store Krav til Landmandsbanken i Retning af Udbetalinger, saa store Krav, at Banken neppe kunde opfylde dem ved egne Midler, men nødvendigvis maatte søge Hjælp hos Nationalbanken. Denne Hjælp var Nationalbanken i og for sig ogsaa villig til at yde, den vil ligesom hidtil naturligvis yde Landmandsbanken Laan mod fuld bankmæssig Sikkerhed, men Kravene vilde jo sikkert blive større, end at Landmandsbanken kunde stille denne bankmæssige Sikkerhed for dem, og for den Risiko, som Nationalbanken paatog sig ved at yde